

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
**RZECZNIK PRASOWY
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, dnia 15 marca 2016 r.

**Pan
Tomasz Machała
Redaktor Naczelny
naTemat.pl**

Na podstawie art. 31 a *ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo Prasowe* (Dz. U. Nr 5, poz. 24 ze zm.) wnoszę o pilne zamieszczenie sprostowania nieprawdziwych informacji, które znalazły się w artykule pt. „Zbigniew Ziobro łamie przepis konstytucji. Ustawa mówi jasno: Nie może łączyć tych dwóch funkcji”, autorstwa redaktora Pawła Kalisza, opublikowanym na portalu naTemat.pl w dniu 15 marca 2016 r.

Redaktor Paweł Kalisz skierował do Rzecznika Prasowego Ministra Sprawiedliwości dnia 15 marca 2016 r. 3 pytania, które wskazujemy poniżej w niezmienionej formie:

1. „Czy Zbigniew Ziobro jest w tej chwili tylko ministrem sprawiedliwości, czy już także prokuratorem generalnym?
2. Jeśli także prokuratorem, to czy pełni tę funkcję mimo zastrzeżeń co do konstytucyjności ustawy? Na jakiej podstawie?
3. Proszę o wskazanie przepisów, na których opiera się ministerstwo, czy można łączyć funkcję prokuratora generalnego i posła.”

We wspomnianym artykule zawarte zostały nieprawdziwe informacje dotyczące kwestii możliwości łączenia mandatu posła oraz funkcji Ministra Sprawiedliwości Prokuratura Generalnego. Pomimo faktu, iż odpowiedź na kwestie poruszone w artykule została udzielona przez Rzecznika Prasowego, nie została ona w żadnej formie zacytowana w tekście artykułu.

Nieprawdziwa jest informacja wskazująca na niedopuszczalność łączenia mandatu posła i funkcji Prokuratora Generalnego.

(Cytat: „Ustawa konstytucyjna nie pozostawia żadnych wątpliwości. Nie można łączyć stanowiska posła i prokuratora. Tym bardziej prokuratora generalnego. Skoro tak, to dlaczego Ziobro wciąż jest posłem? Czeką na wyrok Trybunału Konstytucyjnego?”)

Konstytucja w art. 103 stanowi, iż mandatu posła nie można łączyć z funkcją Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka i ich zastępców, członka Rady Polityki Pieniężnej, członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, ambasadora oraz z zatrudnieniem w Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej lub z zatrudnieniem w administracji rządowej. Zakaz ten nie dotyczy członków Rady Ministrów i sekretarzy stanu w administracji rządowej. Ustawa zasadnicza stanowi ponadto, iż nie mogą sprawować mandatu poselskiego również sędzia, prokurator, urzędnik służby cywilnej, żołnierz pozostający w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariusz policji oraz funkcjonariusz służb ochrony państwa, zaś inne przypadki zakazu łączenia mandatu poselskiego z funkcjami publicznymi oraz zakazu jego sprawowania może określić ustawa.

Rozwinięcie powyższej zasady w odniesieniu do prokuratury stanowią regulacje zawarte w ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177). Art. 97 § 1 tej ustawy stanowi, iż w okresie zajmowania stanowiska prokurator nie może należeć do partii politycznej ani brać udziału w żadnej działalności politycznej, zaś § 2 tego artykułu wskazuje, że prokuratorowi ubiegającemu się m.in. o mandat posła lub mandat senatora udziela się urlopu bezpłatnego na czas kampanii wyborczej, przy czym nie dotyczy to prokuratora w stanie spoczynku.

Z kolei w art. 132 § 1 i 3 tej ustawy zawarto m.in. regulacje, zgodnie z którymi prokurator wybrany do pełnienia funkcji w organach państwowych (a więc np. uzyskujący mandat posła) obowiązany jest zrzec się swojego stanowiska. Należy jednak podkreślić, iż w powołanych przepisach jest mowa o prokuraturze, a także o prokuratorze w stanie spoczynku, brak jest natomiast odniesienia w ich treści do Prokuratora Generalnego.

Prawo o prokuraturze wyraźnie rozróżnia stanowisko prokuratora od funkcji Prokuratora Generalnego, który nie jest prokuratorem w rozumieniu tej ustawy. Zgodnie z art. 1 § 2 ustawy, Prokurator Generalny jest naczelnym organem prokuratury, a urząd Prokuratora Generalnego sprawuje Minister Sprawiedliwości. Na powyższe wskazuje również fakt, iż ustawa nie wymaga, aby Prokurator Generalny spełniał wszystkie warunki powołania na stanowisko prokuratora określone w art. 75 ustawy, odwołując się w art. 1 § 2 jedynie do niektórych spośród tych warunków, wskazanych w art. 75 § 1 pkt 1-3 i 8.

Również z pozostałych regulacji Prawa o prokuraturze nie wynika zakaz łączenia urzędu Prokuratora Generalnego z mandatem posła.

Na odrębność prawnego statusu Prokuratora Generalnego, stanowiącego naczelną organ prokuratury, oraz prokuratora powołanego na stanowisko na podstawie art. 75 i nast. Prawa o prokuraturze wskazuje ponadto odmienny charakter podstawy prawnej obejmowania urzędu w obu wypadkach (w przypadku Prokuratora Generalnego następuje to *ex lege* jako bezpośrednie następstwo objęcia urzędu Ministra Sprawiedliwości, zaś w wypadku prokuratora oparte jest na akcie powołania), jak również fakt, iż przepisy Rozdziału 2 Prawa o prokuraturze, określające obowiązki i prawa prokuratorów, nie znajdują zastosowania do Prokuratora Generalnego. Co więcej, z uwagi na charakter praw i obowiązków prokuratora wynikających z tych przepisów większość tych unormowań nie byłaby możliwa do zastosowania w stosunku do Prokuratora Generalnego, z uwagi na ich nieprzystawalność do jego pozycji ustrojowej i zakresu zadań. Dostrzec natomiast należy, iż Prawo o prokuraturze, podobnie jak poprzednio obowiązująca ustawa o prokuraturze, nie zawiera regulacji normujących odrębnie prawa i obowiązki Prokuratora Generalnego w zakresie wynikającym z problematyki objętej Rozdziałem 2 tej ustawy.

Na wyraźne rozróżnienie między Prokuratorem Generalnym a prokuratorami liniowymi wskazuje pośrednio również art. 191 ust. 1 Konstytucji, który wymienia Prokuratora Generalnego jako organ uprawniony do kierowania wniosków do Trybunału Konstytucyjnego. Tymczasem art. 103, wyliczając dokładnie osoby, które nie mogą łączyć swoich funkcji ze sprawowaniem mandatu poselskiego, wymienia: sędziego, prokuratora, urzędnika służby cywilnej, żołnierza pozostającego w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariusza policji oraz służb ochrony państwa. Gdyby zakaz miał odnosić się do Prokuratora Generalnego, przy tak szczegółowym wyliczeniu ta funkcja zostałaby wskazana wprost, podobnie jak w art. 191.

Podsumowując należy zwrócić uwagę na fakt, iż powyżej przedstawione stanowisko jest zgodne z powszechnie podzielanym poglądem odnoszącym się do statusu Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego w okresie obowiązywania ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39, ze zm.), pomimo, iż urząd Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego w większości wypadków pełnił polityk sprawujący mandat poselski lub senatorski.

W związku z powyższym, żądam pilnego opublikowania sprostowania następującej treści:

„Konstytucja w art. 103 stanowi, iż mandatu posła nie można łączyć z funkcją Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka i ich zastępców, członka Rady Polityki Pieniężnej, członka Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, ambasadora oraz z zatrudnieniem w Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu, Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej lub z zatrudnieniem w administracji rządowej. Zakaz ten nie dotyczy członków Rady Ministrów i sekretarzy stanu w administracji rządowej. Ustawa zasadnicza stanowi ponadto, iż nie mogą sprawować mandatu poselskiego również sędzia, prokurator, urzędnik służby cywilnej, żołnierz pozostający w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariusz policji oraz funkcjonariusz służb ochrony państwa, zaś inne przypadki zakazu łączenia mandatu poselskiego z funkcjami publicznymi oraz zakazu jego sprawowania może określić ustawa.

Rozwinięcie powyższej zasady w odniesieniu do prokuratury stanowią regulacje zawarte w ustawie z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177). Art. 97 § 1 tej ustawy stanowi, iż w okresie zajmowania stanowiska prokurator nie może należeć do partii politycznej ani brać udziału w żadnej działalności politycznej, zaś § 2 tego artykułu wskazuje, że prokuratorowi ubiegającemu się m.in. o mandat posła lub mandat senatora udziela się urlopu bezpłatnego na czas kampanii wyborczej, przy czym nie dotyczy to prokuratora w stanie spoczynku.

Z kolei w art. 132 § 1 i 3 tej ustawy zawarto m.in. regulacje, zgodnie z którymi prokurator wybrany do pełnienia funkcji w organach państwowych (a więc np. uzyskujący mandat posła) obowiązany jest zrzec się swojego stanowiska. Należy jednak podkreślić, iż w powołanych przepisach jest mowa o prokuratorze, a także o prokuratorze w stanie spoczynku, brak jest natomiast odniesienia w ich treści do Prokuratora Generalnego.

Prawo o prokuraturze wyraźnie rozróżnia stanowisko prokuratora od funkcji Prokuratora Generalnego, który nie jest prokuratorem w rozumieniu tej ustawy. Zgodnie z art. 1 § 2 ustawy, Prokurator Generalny jest naczelnym organem prokuratury, a urząd Prokuratora Generalnego sprawuje Minister Sprawiedliwości. Na powyższe wskazuje również fakt, iż ustawa nie wymaga, aby Prokurator Generalny spełniał wszystkie warunki powołania na stanowisko prokuratora określone w art. 75 ustawy, odwołując się w art. 1 § 2 jedynie

do niektórych spośród tych warunków, wskazanych w art. 75 § 1 pkt 1-3 i 8.

Również z pozostałych regulacji Prawa o prokuraturze nie wynika zakaz łączenia urzędu Prokuratora Generalnego z mandatem posła.

Na odrębność prawnego statusu Prokuratora Generalnego, stanowiącego naczelny organ prokuratury, oraz prokuratora powołanego na stanowisko na podstawie art. 75 i nast. Prawa o prokuraturze wskazuje ponadto odmienny charakter podstawy prawnej obejmowania urzędu w obu wypadkach (w przypadku Prokuratora Generalnego następuje to ex lege jako bezpośrednie następstwo objęcia urzędu Ministra Sprawiedliwości, zaś w wypadku prokuratora oparte jest na akcie powołania), jak również fakt, iż przepisy Rozdziału 2 Prawa o prokuraturze, określające obowiązki i prawa prokuratorów, nie znajdują zastosowania do Prokuratora Generalnego. Co więcej, z uwagi na charakter praw i obowiązków prokuratora wynikających z tych przepisów większość tych unormowań nie byłaby możliwa do zastosowania w stosunku do Prokuratora Generalnego, z uwagi na ich nieprzystawalność do jego pozycji ustrojowej i zakresu zadań. Dostrzec natomiast należy, iż Prawo o prokuraturze, podobnie jak poprzednio obowiązująca ustawa o prokuraturze, nie zawiera regulacji normujących odrębnie prawa i obowiązki Prokuratora Generalnego w zakresie wynikającym z problematyki objętej Rozdziałem 2 tej ustawy.

Na wyraźne rozróżnienie między Prokuratorem Generalnym a prokuratorami liniowymi wskazuje pośrednio również art. 191 ust. 1 Konstytucji, który wymienia Prokuratora Generalnego jako organ uprawniony do kierowania wniosków do Trybunału Konstytucyjnego. Tymczasem art. 103, wyliczając dokładnie osoby, które nie mogą łączyć swoich funkcji ze sprawowaniem mandatu poselskiego, wymienia: sędziego, prokuratora, urzędnika służby cywilnej, żołnierza pozostającego w czynnej służbie wojskowej, funkcjonariusza policji oraz służb ochrony państwa. Gdyby zakaz miał odnosić się do Prokuratora Generalnego, przy tak szczegółowym wyliczeniu ta funkcja zostałaby wskazana wprost, podobnie jak w art. 191.

Podsumowując należy zwrócić uwagę na fakt, iż powyżej przedstawione stanowisko jest zgodne z powszechnie podzielanym poglądem odnoszącym się do statusu Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego w okresie obowiązywania ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39, ze zm.), pomimo, iż urząd Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego w większości wypadków pełnił polityk sprawujący mandat poselski lub senatorski.”

Rzecznik Prasowy Ministra Sprawiedliwości
Sebastian Kaleta